

Mainoslaitteet

(Korvaa ohjeen Mainoslaitteet rakennuksissa, Rakentamistapaohjeet, Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto 2021)

Tässä ohjeessa on määritelty, millä ehdoin mainokset voi sijoittaa ilman toimenpidelupaa ja missä tapauksissa lupa- tai hyväksyntämenettely on tarpeen. Suunnitteluohjeita - kappaleeseen on koottu erilaiset mainostyytit ja niihin liittyviä yleisiä suunnitteluperiaatteita. Nämä ohjeet eivät koske yleisille alueille sijoitettavia pysyviä itsenäisiä ulkomainonnan laitteita, eivätkä julkisia opastauluja (esim. tienviitat). Mainosten sijoittaminen vaatii aina kiinteistön haltijan luvan.

Toimenpidelupa- ja hyväksyntämenettelystä on ohje rakennusvalvonnan sivustolla: [Rakentamiseen tarvittavat luvat](#)

Mainokset ilman toimenpidelupaa

Ikkunateippaukset katutason liiketiloissa

- kun ne peittävät enintään puolet ikkunapinta-alasta, ja
- kun mainokset kiinnitetään lasin sisäpintaan.

Mainokset katutasossa liiketilojen yläpuolella

- kun mainos koostuu irtokirjaimista ja
- mainos sijoitetaan lähelle liiketilan näyteikkunan yläreunaa
- korkeus on enintään 400 mm ja
- mainos kooltaan, muodoltaan ja väreiltään sopii rakennukseen ja muihin seinässä jo oleviin mainoksiin.

Mainostelineet, A-pukit ja vastaavat

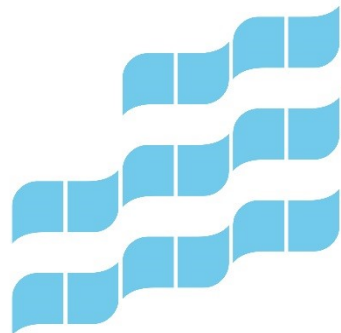
- kun telinetaulun koko on enintään 0,5 m²
- huomioitava jäljempänä suunnitteluohjeessa määritellyt aluerajaukset Hämeenkadun lisäksi.

Markiisit liiketilan ikkunoissa

- kun sijaitsevat 1. kerroksen näyteikkunoiden ja oven yläpuolelle
- kun ovat suorat ja sivuiltaan auki olevat.
- Kaarevissa ikkunoissa markiisin muodon tulee seurata ikkunan muotoa.
- Markiisien alareunan tulee olla 3,2 metrin korkeudella jalkakäytävän yläpuolella.
- Markiiseissa saa olla tekstinä vain yrityksen nimi.

Ulkoneva kyltti

- kun kyltti on jalkakäytävän yläpuolella yli 3,2 m korkeudella ja

- kun kyltin etäisyys seinästä on enintään 1,0 m ja
- kun kyltin koko on enintään 0,8 m².

Mainokset toimenpideluvalla

Mainoslakana, 2 kk – 5 v

- Mainoslakanoille lupa myönnetään vain määräaikaisena enintään 5 vuodeksi kerrallaan.

Mainospylväät

- kun sijaitsevat rakennuksesta irrallaan, ja
- kun ovat kooltaan yli 1 m² ja korkeudeltaan yli 1,8 m.

Mainosten yleissuunnitelma

- Mahdollistaa mainosten sijoittamisen ja vaihtamisen ilman toimenpidelupaa.

Valomainoslaatikot

- sallittu ainoastaan teollisuusalueilla

Mainosnäytöt julkisivuilla, näyteikkunan sisäpuolella ja rakennuksesta erillisinä

Valoprojisointi julkisivulle

Mainokset hyväksyntämenettelyllä

Ikkunateippaukset

- kun ne peittävät yli puolet ikkunapinta-alasta.

Mainokset julkisivun yläosassa tai katolla

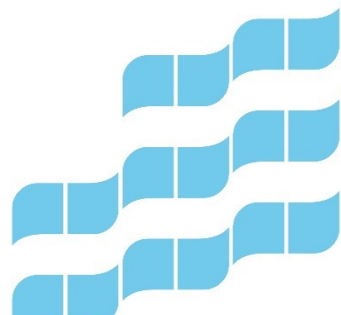
- sallittu ainoastaan irtokirjainmainoksina
- mainoksen korkeus julkisivun yläosassa enintään 600 mm

Mainokset sisäänkäyntikatoksissa

- sallittu ainoastaan valaisemattomat kyltit

Mainoslakana, enintään 2 kk

Mainonta rakennustyömaalla

Suunnitteluohjeita

Ikkunateippaukset

Teippausten tulee sopia rakennuksen julkisivun ilmeeseen. Liian kirkkaita teippien värejä tulee välttää. Ylempien kerrosten ikkunoihin ei saa tehdä teippauksia.

Ikkunoiden peittäminen kokonaan tulee tarvittaessa tehdä harmaasävyisellä teippauksella tai ikkunan taakse sijoituvalla levytyksellä tai verholla.

Mainokset julkisivuissa ja katolla

Mainosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön sopivia. Suunnittelussa on otettava huomioon rakennuksen koko, tyyli, suhteet, yksityiskohdat, materiaalit ja värit. Hyvän lopputuloksen varmistamiseksi tulee mainoksen suunnittelussa käyttää alan ammattilaisten apua. Korkealaatuiseen lopputulokseen pyrittäessä tulee käyttää irtokirjainmainoksia. Kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti tai kaupunkikuvallisesti arvokkaissa rakennuksissa on noudatettava erityistä harkintaa. Keskustan ja aluekeskusten rakennuksissa tulee käyttää vain irtokirjainmainoksia. Pystysuuntaisten mainosten muotoiluun ja kiinnitykseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rakennuksen julkisivuilla tapahtuva mainonta tulee liittyä lähtökohtaisesti rakennuksessa tapahtuvaan toimintaan. Tuotemerkkimainonta on kuitenkin mahdollista kaupallisessa ympäristössä ja näyteikkunoissa.

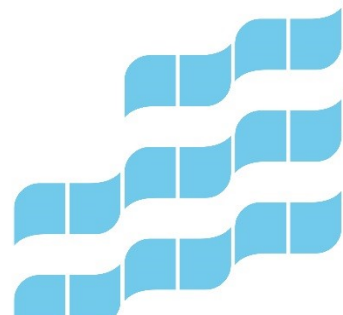
Viereisten mainosten tulisi olla saman korkuisia. Mainosten koko tulee suhteuttaa rakennukseen ja mainoksen luettavuuteen. Kirjainkorkeuden tulee olla katutasossa enintään 400 mm, rakennuksen yläosissa enintään 600 mm.

Katolle sallitaan pääsääntöisesti vain yksi pääkäyttäjän tai omistajan mainos irtokirjainmainoksena.

Laitteiden kiinnityksissä tulee käyttää ratkaisuja, jotka eivät aiheuta julkisivun ennenaikaista likaantumista tai julkisivuvaurioita. Valaistusta mainoslaitteesta ei saa aiheutua haittaa asumiselle tai liikenteelle.

Valomainoslaatikoita valkoisella taustalla ei saa käyttää. Suuri valkoinen valopinta korostuu liikaa ja aiheuttaa häikäisyä. Valomainoslaatikoita tummalla taustalla voi käyttää vain teollisuusalueilla. Valomainoslaatikossa tulee tekstin olla valaistu ja taustan olla tummempi. Tausta tulee himmentää esim. tummalla värityksellä tai taustateippauksella.

Valomainosten (kotelo tai irtokirjaimet) kirkkaus saa olla enintään 200 cd/m². Mainoslaitteeseen suositellaan himmennettävää liitäntälaitetta.

Mainoslakanat

Mainoslakanoiden kiinnityksen tulee olla tukeva ja jännitetty. Telineiden tulee olla siistit ja kunnolla perustetut. Lakanamainoksia ei saa ripustaa tontin katurajoille aitoihin, tolppiin tai terassikaiteisiin.

Mainosnäytöt

Mainosnäyttöjen tulee sopia rakennuksen arkkitehtuuriin ja rakennuksen toimintaan. Mainoslaitteiden sijoittamista tarkastellaan aina tapauskohtaisesti huomioiden erityisesti laitteen ulkoasu sekä laitteen tuottaman valon määrä. Mainosnäyttöjä saa lähtökohtaisesti sijoittaa kaupalliseen ympäristöön ja liiketilojen näyteikkunoihin.

Asuinrakennuksen julkisivuun mainosnäyttöä ei saa sijoittaa ilman perusteltua syytä. Asuinrakennusten läheisyydessä sijaitsevat näytöt tulee sammuttaa kello 22-06 väliseksi ajaksi ja mainosnäyttö ei saa aiheuttaa häiritsevää välkettä.

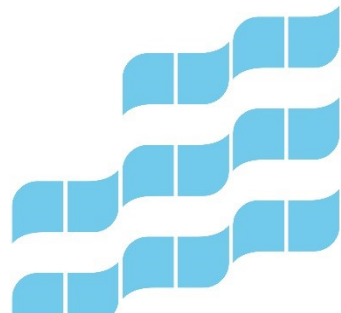
Mainosnäyttölaitteita ei sallita asennettavaksi tai niiden sijoittamista on rajoitettu seuraavilla alueilla tai paikoilla:

- Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaat kaupunkitilat ja puistot niitä rajaavine katuineen kuten Tammerkosken reunustat ja Hämeenpuisto
- Arvokkaat ympäristökokonaisuudet kuten valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, RKY-alueet (Hämeenpuisto, Hämeenkatu, Kaleva, Nekala-Viinikka)
- Asemakaavalla suojellut, kaupunkikuvallisesti arvokkaat sommitelmat, katujen päätteet tai katutilat
- Kaupunkikuvallisesti, kulttuurihistoriallisesti tai rakennustaiteellisesti suojellut rakennukset ja niiden edustat
- Kirkkojen ympäristöt
- Hautausmaat ympäristöineen
- Julkisten taideteosten ympäristöt
- Ranta-alueet
- Avoimet maisematilat
- Istutettaviksi määrätyt alueet, luonnonmaisemat

Rakennusten julkisivuihin ja ulkotiloihin sijoitettavien mainosnäyttöjen on oltava ulkotilan valoisuuden mukaan automaattisesti säätäviä. Näytön on himmennettävä automaattisesti luonnonvalon mukaan. Valoisuutta on pystyttävä säätämään myös manuaalisesti.

Mainosnäyttöjen on pimeän aikaan noudatettava seuraavia valoisuuden raja-arvoja:

- Pienet katutasossa olevat näytöt 200 cd/m² (≤ 3m²)
- Isot näytöt 175 cd/m²
- Suurmainospinnat 150 cd/m² (>20m²)

Valoisana aikana ja kirkkaalla säällä kaikkia näyttöjä koskeva valoisuuden raja-arvo on 10 000 cd/m². Luminanssi mitataan pistemittauksena valkoisesta mainospinnasta. Vähemmän valaistuille alueille sijoitettaessa tulee valoisuus olla alhaisempi ja sovitaa ympäristön olosuhteisiin siten, ettei näytöstä aiheudu haittaa tai häiriötä.

Vaihtuvaa sisältöä tai liikkuvaa kuvaa ei saa liikenneturvallisuussyistä suunnata risteysalueelle, eikä siitä saa aiheutua muutakaan haittaa tai häiriötä ympäristössä (häikäisy, kuvan vilkkuminen tms.). Mainos ei saa viedä liiaksi huomiota pois liikenteestä ja liikenteen ohjauslaitteista. Suojeltujen tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten julkisivuihin tai tonteille ei mainosnäyttöjä lähtökohtaisesti saa sijoittaa. Ikkunoiden taakse tällaisissa rakennuksissa sijoitettaessa tulee suojeluarvot ottaa huomioon. Lähtökohtaisesti näyttölaitteita ei tule asentaa toisen kerroksen yläpuolelle. Varsinaisten liikehuoneistojen yläpuolisiin kerroksiin ulottuvat pystysuuntaiset laitteet tulevat yleensä kysymykseen lähinnä koko rakennuksen kattavan toiminnan mainostamisessa (esimerkiksi hotelli). Laitteet on sijoitettava mieluummin vierekkäisten talojen saumakohtiin kuin keskelle yksittäistä julkisivua. Erkkerit, pilarit ja muut ulkonemat on syytä rauhoittaa mainoslaitteilta, samoin rakennusten kulmat.

Näytöillä esitettävä sisältö tulee toteuttaa siten, ettei näyttö ole pääosin kirkasta vaaleaa valoa. Suuri valkoinen tai vaalea valopinta aiheuttaa häikäisyä ja mainosten vaihtuminen vaalean ja tumman mainoksen välillä aiheuttaa häiritsevää välkettä. Mainosten vaihtuminen tulee tapahtua pehmeästi ristiin häivytyksellä.

Näytöt eivät saa aiheuttaa häiriötä asukkaille, eivätkä vaaraa liikenteelle. Jos haittaa asukkaille tai liikenteelle voi syntyä, voidaan lupapäätöksessä rajoittaa näyttöjen kirkkautta, käyttöaikaa, liikkuvan kuvan esittämistä, kuvien näyttöaikaa ja vaihtumistapaa. Jos vaikutuksien arviointi on erityisen vaikeaa, myönnetään näytöille aluksi määräaikainen lupa, ja vasta myöhemmin pysyvä lupa tarkennetuilla lupamääräyksin.

Mainospylväät

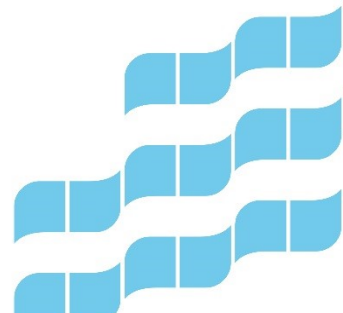
Rakennuksesta irti olevien mainosten tulee olla omalla tontilla, tai sijoittamisesta toisen alueelle tulee tehdä sopimus maanomistajan kanssa. Opasteet eivät saa muodostaa vaarallista näkemäestettä. Keskusta-alueilla ei sallita kiinteistön ulkopuolisia, liikkeisiin ohjaavia opastauluja.

Mainonnasta maantien varsilla ohjeistaa ELY-keskus, jolle mainoksesta on tehtävä ilmoitus.

[Ohje mainonnasta maantien varrella](#)

Mainostelineet (A-pukit, tapahtumaliput ja vastaavat ulkomainostelineet)

Rakennuksen julkisivun viereen, katutason liiketilan kohdalle, saa sijoittaa yhden mainostelineen. Telineen mainosalueen koko saa olla enintään 0,5 m² ja telineen korkeus enintään 1200 mm. Telineen tulee olla tukeva ja sen tulee pysyä paikoillaan kovalla tuulellakin.

Telineestä ei saa aiheutua haittaa kadun käyttäjille: kävelijöille, muulle liikenteelle, huollolle. Ehdottomasti kiellettyä on sijoittaa teline ajoradan varteen. Mainoslaitteiden sijoittelussa tulee huomioida, että esteettömyys katutilassa toteutuu.

Hämeenkadulla ja siihen rajautuvissa sisäänkäyntisyvennyksissä mainostelineiden käyttö on kielletty. Mainostelineiden kiinnittäminen kaiteisiin on myös kielletty.

Mainostelineiden käyttö Hämeenkadun poikkikaduilla on kielletty 10 metrin etäisyydellä Hämeenkadusta. Mitta määritetään tontin Hämeenkatuun rajautuvalta nurkalta poikkikadulle päin mitattuna.

Tuomiokirkonkadun kävelykatuosuudella mainostelineet on sijoitettava lähelle rakennuksen julkisivua. Kadun pinnassa olevaa kivikourua ei saa peittää. Kouru johtaa sadevesiä ja toimii opasteena näkövammaisille.

Viranomaisen voi poistaa ohjeiden vastaisesti asetetut mainostelineet.

Mainosten yleissuunnitelma

Useita toimisto- tai liiketiloja sisältäville rakennuksille tulisi laatia mainonnan yleissuunnitelma, joko rakennusluvan yhteydessä tai erillisenä toimenpidelupana.

Yleissuunnitelmassa määritellään mainosten paikat, koko, väri, tyyli ym. ominaisuuksia. Yleissuunnitelmaan voidaan sisällyttää myös markiisit ja julkisivuvalaisimet.

Mainosten asettaminen yleissuunnitelmassa määritellyin ehdoin voidaan tehdä kiinteistön omistajan luvalla ja valvonnassa ilman erillistä kyseistä mainosta koskevaa toimenpidelupaa.

Markiisit liiketilan ikkunoissa

Markiisien muodon ja värin tulee soveltua rakennukseen, sekä jo asennettuihin markiiseihin. Markiisin muodon tulee kaarevissa ikkunoissa seurata ikkunan muotoa. Markiisien alareunan tulee olla 3,2 metrin korkeudella jalkakäytävän yläpuolella. Helposti ylös nostettava markiisi voi olla 2,4 metrin korkeudella. Veden johtaminen markiisiin päältä on tehtävä siten, että ikkunanpielet eivät kärsi vesivaurioita. Markiiseissa saa olla tekstinä vain yrityksen nimi.

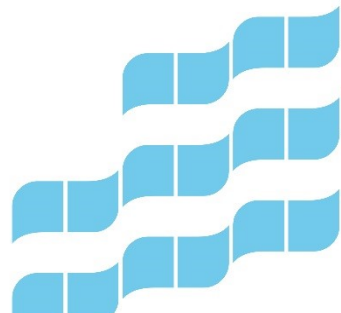
Lähteet

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) 5.2.1999/132

Maankäyttö- ja rakennusasetus (MRA) 10.9.1999/895

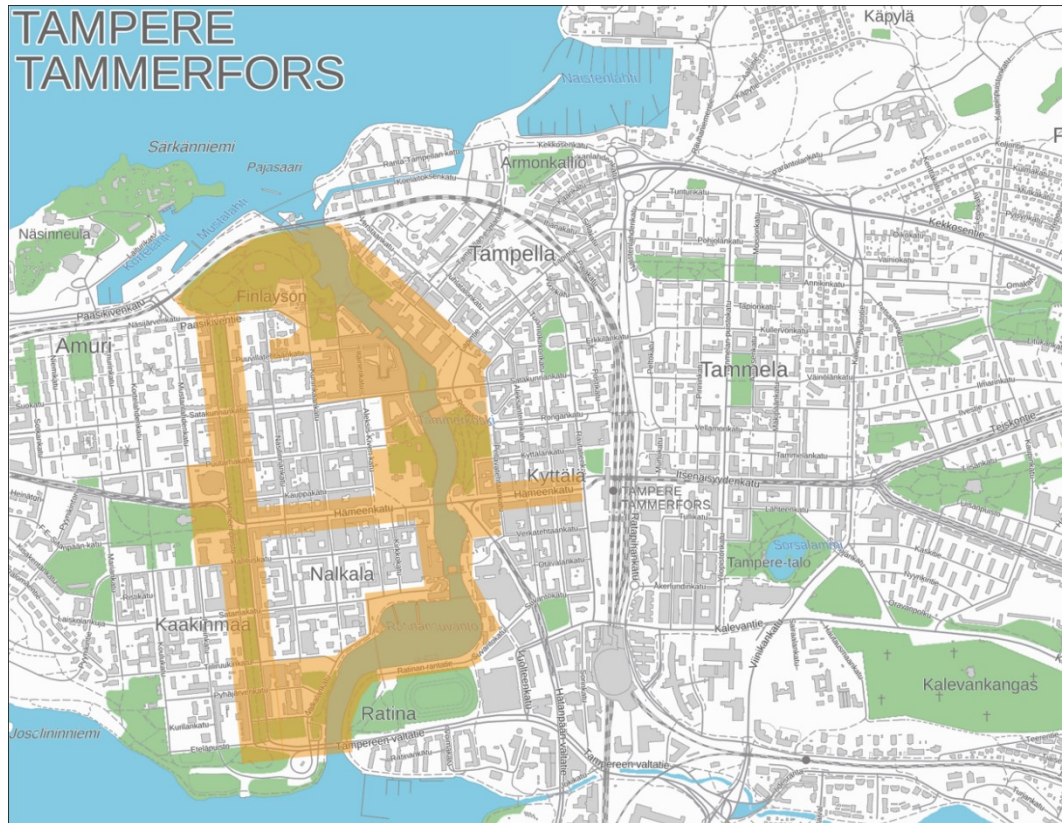
Järjestyslaki 27.6.2003/612

Tampereen ulkomainosohjeistus

Tampereen ulkovalaistuksen toimintalinjat 20.6.2022

Helsingin kaupungin rakentamistaohje Mainoslaitteet rakennuksissa ja tonteilla

Alueet, joilla näyttöpinnan sijoittuminen ja koko vaativat erityistä harkintaa:

Keskustan valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö

Puistoalue

